

Phân tích một đoạn thơ mà em yêu thích nhất trong bài thơ Tây Tiến

Author : Thu Trang

Phân tích một đoạn thơ mà em yêu thích nhất trong bài thơ Tây Tiến

Bài làm

Thơ ca kháng chiến giống như những bông hoa nở rộ giữa bom đạn. Mỗi bài thơ như một niềm yêu sống của con người giữa cảnh khốc liệt. Tôi từng đọc qua nhiều bài thơ hay, nhưng có lẽ với tôi, “Tây Tiến” của Quang Dũng là bài thơ hay nhất của thơ ca kháng chiến chống Pháp. Ở đó, nhà thơ đã xây dựng nên hình tượng người lính không chỉ oai hùng, kiêu dũng mà còn có một tâm hồn rất mực hào hoa lãng mạn. Có lẽ chính cái chất Hà Thành đầy đã tạo nên sức hấp dẫn cho đoạn thơ:

“Doanh trại bừng lên hội đuốc hoa

Kìa em xiêm áo tự bao giờ

Khèn lên man điệu nàng e ấp

Nhạc về Viên Chăn xây hồn thơ”

“Tây Tiến” là tên một đơn vị quân binh được thành lập năm 1947, với nhiệm vụ canh giữ biên giới Việt - Lào, phối hợp với bộ đội Lào nhằm tiêu hao sinh lực địch. Quang Dũng đã có một thời gian gắn bó với binh đoàn Tây Tiến, cùng chiến đấu và sinh hoạt với người dân Việt Bắc. Trong đó, họ đã cùng trải qua những đêm giao lưu văn hóa văn nghệ. Đoạn thơ đã thể hiện một bức tranh vừa thơ mộng, vừa huyền ảo trong đêm liên hoan văn nghệ.

Bức tranh ấy bắt đầu từ ánh nhìn thật rục rờ:

“Doanh trại bừng lên hội đuốc hoa”

Nổi bật trên bức tranh ấy là ánh sáng “bừng lên” của “đuốc hoa”. Cả không gian như bừng sáng với những ngọn đuốc mà nhìn từ xa tưởng chừng như những bông hoa biết phát sáng vậy. Chỉ một câu thơ mà Quang Dũng đã thể hiện được không khí nhộn nhịp vui tươi cũng thật huyền ảo của đêm liên hoan văn nghệ.

Và “kìa”, ở trên bức tranh ấy, hình ảnh người con người dần hiện ra lộng lẫy xiết bao.

“Kìa em xiêm áo tự bao giờ”

Từ “kìa” thể hiện thái độ ngạc nhiên đến ngỡ ngàng. Người lính như thốt lên “kìa em”. Đây là một từ khá độc đáo và đa nghĩa. Nó thể hiện ánh mắt ngỡ ngàng, những lời bình phẩm, những cách chỉ chỗ của người lính với “em” đồng thời lại cho thấy nụ cười, ánh mắt mê đắm của những tâm hồn đậm chất lãng mạn. Nhân vật “em” “từ bao giờ” đã “xiêm áo” lộng lẫy, tỏa sáng trong ánh đuốc rực rỡ. Từ “em” có nhiều cách hiểu. Đó có thể là những thiếu nữ Tây, Nùng... xinh đẹp, kiều diễm cũng có thể là do chính người lính Tây Tiến cải trang. Dù hiểu theo cách nào, người đọc vẫn say sưa trong không gian thơ mộng huyền ảo.

Không chỉ có vậy, đêm liên hoan văn nghệ còn có sự góp mặt của âm thanh tiếng khèn cất lên như man điệu:

“Khèn lên man điệu nàng e ấp”

Đến đây cũng không còn là “em” nữa mà là “nàng”. Nàng đang “e ấp” trong điệu múa xòe, múa lượn, trong tiếng khèn vang. Âm thanh “man điệu” gợi chút gì đó như hoang sơ, kỳ bí, như âm vang núi rừng vũ khúc của một thời văn hóa Âu Lạc.

Con người và thiên nhiên như hòa quyện lâng lâng ngây nhất trong thế giới huyền ảo, mỹ lệ. Tất cả đã xây nên hồn thơ người lính.

“Nhạc về Viên Chăn xây hồn thơ”

Người lính đâu chỉ tuyệt vời trong chiến trường, họ còn tuyệt vời cả trong thiên nhiên. Tàn khốc của chiến tranh, đau thương mất mát như lùi xa để lại cho chúng ta những tâm hồn rất thơ, rất tình. Những hình ảnh, âm thanh, ánh sáng như đậm chất thơ và con người cũng đậm phong thái hào hoa, giàu chất nghệ sĩ.

Như vậy, đoạn thơ đã chứng tỏ người lính Tây Tiến không chỉ kiên dũng, hào hùng mà họ còn rất lạc quan yêu đời. Mang trong mình trái tim của những trí thức Hà thành, họ không bị cái tàn khốc của chiến tranh làm lạnh cứng trái tim. Giữa chiến trường, họ vẫn sáng ngời hồn thơ lãng mạn. Đoạn thơ giàu chất trữ tình, hình ảnh sáng tạo, đa nghĩa khiến cho người đọc có những liên tưởng thật thú vị. Đây cũng là nét phong cách nổi bật trong thơ Quang Dũng.

Hình ảnh người lính Tây Tiến trong đoạn thơ trên đây đã chứng minh cho tài năng, phong cách và tấm lòng yêu nước của Quang Dũng. Đọc “Tây Tiến”, ta có thể hiểu được câu nói của Sóng Hồng: “Thơ là thơ, đồng thời là họa, là nhạc, là chạm khắc theo một cách riêng”.